བོད་ལྗོངས་ཁྲིམས་ལུགས་ཚགས་པར། ཁྲིམས་འཛིན་དོ་ར། 2024ལོའི་ཟླ་7ཚེས་16 4

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་ས་ནས་གནས་་་་་་
ཚུལ་འབྱོར་གསལ།ཟས་ནི་མི་ཡི་འཚོ་རྟེན་ཡིན།དེ་་་་
ཡི་བདེ་འཇགས་གཙོ་བོ་ཡིན།བཟའ་བཅའི་བདེ་་་་་་་་་་་་
འཇགས་ནི་མི་ཚང་མའི་ཚེ་སྲོག་བདེ་འཇགས་དང་་་་་་་་་་་
གཟུགས་གཞིའི་བདེ་ཐང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ལ།སྤྱི་་་་་་་
ཚོགས་ཀྱི་བརྟན་ལྷིང་དང་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་་་་་་་་
ལའང་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད།འདི་ལོ་ཚུན་དུ་ལྷ་ས་་
གྲོང་ཁྱེར་ཁྲེང་ཀོན་ཆུས་ཉང་བྲན་ཁྲོམ་གཞུང་གིས་རྒྱལ་་་
ཁབ་ཀྱི་བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་དཔེ་སྟོན་གྲོང་ཁྱེར་་་་
འཛུགས་གཏོད་ཀྱི་དམིགས་ཚད་ལ་དམ་པོར་དམིགས་་་་་
ནས“ལྷུ་ཚིགས་འབྲེལ་མཐུད”དང་།“ས་ཚིགས་ག་་་་་་་
སྦྱར” “ངོ་ཐུག་གདོང་འཕྲད”བཅས་ཚད་གཞི་གསུམ་་
ལ་ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ་ཕྱོགས་ཡོངས་དང་ཟུར་ཚད་་་་་་་
མང་པོ་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི“ལྕེ་ཐོག་གི་བདེ་་་་་་་་་་་་་་
འཇགས”བསྲུངས་པ་རེད།

“ལྷུ་ཚིགས་འབྲེལ་མཐུད”ལ་ཕྱོགས་མང་
ཤུགས་སྣོན་བརྒྱབ་སྟེ་བདེ་འཇགས་ཀྱི་འགོག་་
སྲུང་འཛིང་རགས་བརྟན་པོ་བསྐྲུན་པ།
ཏང་སྲིད་འགན་འཁྲི་གཅིག་མཚུངས་དང་སྤྱི་་་་་་་་་་་
ཡོངས་ལ་སྤྱི་འདོམས་བྱས་ཤིང་།ཉང་བྲན་ཁྲོམ་གཞུང་་་
གིས་བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་ལས་དོན་དེ་ཏང་སྲིད་་་་
ཀྱི“འགན་གཙོ་བོ་འཁུར་མཁན”གྱི་དོན་ཚན་གལ་ཆེན་་
ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ནས་ལག་བསྟར་ཇུས་གཞི་ཞིབ་ཕྲ་བཟོས་་་
པ་དང་ཆེད་དོན་ཚོགས་འདུ་ཐེངས་མང་འཚོགས་ནས་་་་
བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་ལས་དོན་ལ་ཞིབ་འཇུག་་་་་་་་
གཏིང་ཟབ་བྱས་ཏེ་ལས་འགན་ཚང་མ་དོན་ཐོག་ཏུ་་་་་་་་་་
འཁྱོལ་བའི་འགན་ལེན་བྱས་པ་རེད།
མ་ལག་འཐུས་སྒོ་ཚང་དུ་བཏང་ནས་མཉམ་ཤུགས་་

གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ཞིང་།ཁྲོམ་གཞུང་དུ་བཟའ་བཅའི་་་་་་་
བདེ་འཇགས་ཨུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་བཙུགས་ནས་འགན་་་་་་་་
འཁྲིའི་གསལ་ཐོ་དང་།ལས་འགན་གྱི་གསལ་ཐོ།ཁས་་་
ལེན་ཡི་གེ་བཅས“གསལ་ཐོ་གཉིས་དང་ཡི་གེ་གཅིག”གི་
ལམ་ལུགས་བཟོས་ཏེ་བཟའ་བཅའ་ཐོན་སྐྱེད་གཉེར་་་་་་་་
སྐྱོང་བྱེད་པོའི་གནས་ཚུལ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་མཐིལ་་་་་་་་
རྟོགས་བརྟག་དཔྱད་དང་རིམ་པ་དབྱེ་ནས་གསལ་ཐོ་་་་་་་
བཟོས་པས།གོང་ནས་འོག་བར་དང་།རིམ་པ་བཞིན་་་
དམ་འཛིན།ཚང་མ་ཞུགས་པ་བཅས་ཀྱི་ལྟ་འདོམས་མ་་་
ལག་ཅིག་ཆགས་ཡོད།
རིམ་པ་དབྱེ་ནས་འགན་གཙང་བླངས་ཏེ་དབང་ཆ་་
དང་འགན་འཁྲི་ཁ་གསལ་བཟོས་ཤིང་།ཁྲོམ་གཞུང་གི་་་
ལས་བྱེད་པ་དང་གྲོང་ཚོའི（སྡེ་ཁུལ）ལས་བྱེད་པས་བྱ་་་་་
སྤྱོད་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་སྤེལ་ནས་ཁོང་ཚོས
“བྱེད་པོར་འདྲི་རྟོག་དང་།ས་གནས་ས་ཐོག་ལ་ལྟ་བ།
ལག་ཁྱེར་དང་སྤ་སེ་ཞིབ་བཤེར་བཅས”ཀྱི་བྱེད་སྟངས་་་་
སྤྱད་ནས་འཐབ་ས་དང་པོར་བསྐྱོད་དེ་བཟའ་བཅའི་་་་་་་
ཐོན་སྐྱེད་གཉེར་སྐྱོང་བྱེད་པོའི་ལྷུ་ཚིགས་ཁག་ལ་ལྟ་སྐུལ་་
མཛུབ་ཁྲིད་ཞིབ་ཚགས་བྱས་ནས་བཟའ་བཅའི་བདེ་་་་་་་་
འཇགས་ལ་ཁུག་གསེང་སྟོང་གསུམ་མ་ལུས་པར་བྱས་པ་་་
རེད།

“ས་ཚིགས་ག་སྦྱར”ལ་མཉམ་ལས་ལྟ་་་་་་་
འདོམས་བྱས་ནས་ཁྲིམས་སྒྱུར་གྱི་ཕན་ནུས་ཆེ་
རུ་བཏང་བ།

ཁྲོམ་གཞུང་བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་གཞུང་་་་་་་་
ལས་ཁང་དང་ཁྲོམ་ར་ལྟ་འདོམས་སུའོ་སོགས་སྡེ་ཚན་་་་་་
གྱིས་མཉམ་ལས་དམ་ཟབ་བྱས་ཏེ་བཟའ་བཅའ་གཉེར་་་་
སྐྱོང་དུད་ཚང་ལ“ས་ཚིགས་ག་སྦྱར”གྱི་ལག་ཁྱེར་གཉེར་

བའི་ཞབས་འདེགས་ཞུས་ནས་ཁོང་ཚོར་ལག་ཁྱེར་སྣ་་་་་་་
ཚོགས་བདེ་བླག་ངང་གཉེར་རོགས་བྱས་ཏེ་གཉེར་སྐྱོང་་་་
སྒྲིག་སྲོལ་དང་མཐུན་ཚད་ཆེ་རུ་བཏང་བ་རེད།
ཁྲོམ་གཞུང་གིས་སྡེ་ཚན་མང་པོ་སྒྲིག་འཛུགས་བྱས་་
ནས་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ཁྲོམ་རའི་ཁོར་ཡུག་བཅོས་སྒྲིག་་་་
དང་བདེ་འཇགས་ཐོན་སྐྱེད་ཞིབ་བཤེར་སོགས་ཀྱི་བྱ་་་་་་་
སྤྱོད་སྤེལ་ཏེ་བཟའ་བཅའ་དང་སྨན་རྫས་དང་།སྨན་་་་་་
བཅོས་ཡོ་བྱད།ས་སྣུམ་དང་སོལ་རླངས།དམིགས་་་་་་་་
བསལ་སྒྲིག་ཆས་སོགས་གཙོ་གནད་ཁྱབ་ཁོངས་དང་་་་་་་་
གཙོ་གནད་འདུ་གནས་ལ་གྲལ་བཤེར་གཏིང་ཟབ་བྱས་་་་
ནས་བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་ལ་མངོན་མེད་རྐྱེན་་་་་་་་
ངན་མེད་པའི་འགན་ལེན་བྱས་པ་རེད།
གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་བཅོས་སྒྲིག་་
དང་གཞི་རིམ་བཅོས་སྐྱོང་ལེགས་གཏོང་གི་བྱ་སྤྱོད་དང་་་
ཟུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་ཀྱི་ཆེད་་་་
དམིགས་ཁྲིམས་སྒྱུར་བྱས་ནས་རྫུན་ལྷད་ཞན་གསུམ་་་་་་་་
དང་དུས་ཚད་ཡོལ་བའི་བཟའ་བཅའ་སོགས་ཁྲིམས་་་་་་་་
འགལ་གྱི་བྱེད་སྤྱོད་ལ་རྡུང་རྡེག་ནན་པོ་བཏང་བ་དང་།
སྒྲིག་འགལ་ངང་ལས་སྣོན་དང་།ལག་ཁྱེར་མེད་པར་་་་་་
གཉེར་སྐྱོང་།ཁྲིམས་འགལ་གྱིས་ཐོན་སྐྱེད་དུས་ཚོད་་་་་་་
བཅོས་པ་སོགས་ཀྱི་དོགས་གཞི་ཡོད་པའི་གྱོད་གཞི་ཁག་་་
གཅིག་གྱོད་ཐོ་བཀོད་ནས་ཞིབ་བཤེར་ཐག་གཅོད་བྱས་་་་
ཏེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་སྲུང་སྐྱོང་ཏན་ཏིག་བྱས་པ་་་་་་་་་
རེད།
ཞུ་གཏུག་ཐེར་འདོན་གྱི་ཐད་སྦྲེལ་ཁ་པར
“12315”དང“12345”ཤར་གཏོང་བྱེད་པ་དང་་་་་་
ཚན་ཁག་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ལས་བཟོ་བ་དང་།དྲ་མིག་
པ།གཉིས་ལྡན་དུད་སྦྲེལ་བཅས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་གང་་་་་་་་་་་
ལེགས་བཏོན་ཏེ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བཏོན་པའི་གནད་་་་་་་་

དོན་ལ“ས་ཚིགས་ག་སྦྱར”ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་་་་་་
གཅོད་མྱུར་པོ་བྱས་པ་དང་དོ་ཁུར་ལ་དུས་ཐོག་ཏུ་ལན་་་་
བརྒྱབ་པས་མང་ཚོགས་ཀྱི་གདེང་འཇོག་བཟང་པོ་རྒྱ་་་་་་་
ཁྱབ་ཐོབ་པ་རེད།

“ངོ་ཐུག་གདོང་འཕྲད”ཀྱིས་དྲིལ་་་་་་་་་་་་
བསྒྲགས་དང་ཁྲིད་སྟོན་བྱས་ཏེ་ཐུན་མོང་་་་་་་་་
བཅོས་སྐྱོང་གི་རྣམ་པ་བཏོད་པ།
ཁྲོམ་གཞུང་གི་འགན་གཙང་ལེན་ལས་བྱེད་པ་ཚོས
“ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་ལྟ་སྐུལ་མཛུབ་ཁྲིད་དང་ངོ་ཐུག་་་་་་
དྲིལ་བསྒྲགས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི”བྱེད་སྟངས་སྤྱད་ནས་་
ལྟ་སྐུལ་མཛུབ་ཁྲིད་དང་ཞིབ་བཤེར་བྱེད་པ་དང་ཆབས་་་
ཅིགབཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་སྐོར་གྱི་བཅའ་ཁྲིམས་་་
ཁྲིམས་སྲོལ་དང་སྲིད་ཇུས་དྲིལ་བསྒྲགས་ཁྱབ་གདལ་གྱི་་་་
ལས་དོན་ཧུར་ཐག་སྤེལ་ནས་འབྲེལ་ཡོད་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་་་་་་
བླང་བྱ་མི་སེམས་སུ་ཟུག་པར་བྱས་ཡོད།ལྟ་སྐུལ་མཛུབ་་
ཁྲིད་བྱེད་སྐབས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བའི་དཔེ་མཚོན་གྱི་་་་་་་
གནད་དོན་གྱོད་དཔེར་དྲངས་ནས་བཟའ་བཅའ་ཐོན་་་་་
སྐྱེད་གཉེར་སྐྱོང་བར་ཉེན་བརྡའི་སློབ་གསོ་བཏང་བ་མ་་་
ཟད།འབྲེལ་ཡོད་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་དང་་་་་་་་་་་་
གནོད་འཚེའི་མཇུག་འབྲས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་སྟེ་ཁོང་
ཚོའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་འགན་འཁྲིའི་འདུ་་་་
ཤེས་ཟབ་ཏུ་བཏང་ཡོད།
དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཁྲོམ་གཞུང་དུ་དྲིལ་བསྒྲགས་ས་་
ཚིགས་འཛུགས་པ་དང་།LEDནས་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱེད་
པ།དྲིལ་བསྒྲགས་སྦྱར་ཡིག་འགེལ་བ།དྲིལ་བསྒྲགས་་་་་
བརྡ་ཆ་སྦྱར་བ་སོགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་་་་་
བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་་་་་
ནས་བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་ཤེས་བྱ་མི་སེམས་སུ་་་་་་་
ཟུག་པར་བྱས་པས།མི་ཚང་མས་སེམས་ཁུར་དང་།མི་་
ཚང་མ་ཞུགས་པ།མི་ཚང་མས་བཟའ་བཅའི་བདེ་་་་་་་་་་་
འཇགས་སྲུང་སྐྱོང་བཅས་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཟབ་མོ་ཞིག་་་
ཆགས་ཡོད།
（ཚེ་སྒྲོལ་དང་ཚེ་ཁོས་སྒྱུར་ཞུས་བྱས）

ཁྲེན་ཀོན་ཆུས་ཉང་བྲན་ཁྲོམ་གཞུང་གིས།

ཚད་གཞི་གསུམ་ནན་པོར་བཟུང་ནས་བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་ཀྱི“འགོག་སྲུང་དྲ་བ”དམ་དུ་བཏང་བ།

འདི་ག་ཚགས་པར་ཁང་དུ་ལྷ་ས་ནས་གནས་་་་་་་་
ཚུལ་འབྱོར་གསལ།ཉེ་ཆར།ལྷ་ས་གྲོང་ཁྱེར་ཆུ་ཤུར་་་་་་
རྫོང་གླིང་སྟོད་གྲོང་གསར་གྱི་གྲོང་ཚོ་ཨུ་ལྷན་དང་དེ་་་་་་་་་་་
བཞིན་དེའི་གྲོང་སྡོད་ལས་དོན་རུ་ཁག་གིས་སེམས་ཤུགས་
གཅིག་སྒྲིལ་གྱིས་གཏིང་ཟབ་དང་ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱི་བཟའ་་
བཅའི་བདེ་འཇགས་ལྟ་སྐུལ་ཞིབ་བཤེར་གྱི་བྱེད་སྒོ་ཞིག་་་་་
མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་སྤེལ་ནས།ཚད་མཐོའི་འགན་འཁྲི་་་་་་་
འཁུར་སེམས་དང་ལས་འགན་སྒྲུབ་སེམས་ལ་བརྟེན་ཏེ་་་་་་
ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚེ་སྲོག་བདེ་ཐང་ནུས་ཤུགས་་་་་
ཡོད་རྒུས་འགན་ལེན་བྱས་པ་རེད།
ད་ཐེངས་ཀྱི་བྱེད་སྒོའི་ཁྲོད་ལས་དོན་མི་སྣས་གཟབ་་་
ནན་གྱི་རྣམ་འགྱུར་མཐའ་འཁྱོངས་ཀྱིས“མེད་པ་གསུམ་་་་
གྱི་ཐོན་རྫས”ཡོད་མེད་དང་།བཟའ་བཅའི་དུས་ཚོད་་་་་་་
ཡོལ་མིན།བཟའ་བཅའི་གསོག་ཉར་ཆ་རྐྱེན་གྱི་ཚད་གཞི་
ལོན་མིན་སོགས་ཀྱི་ཐད་ཞིབ་བཤེར་ཞིབ་ཕྲ་བྱས་ཤིང་།
ཟོག་སྒྲོམ་དང་བཟའ་བཅའ་ཚང་མར་ལས་དོན་མི་སྣས་་་་་
ཞིབ་བཤེར་ཞིབ་ཚགས་བྱས་པ་དང་ཆབས་ཅིགལས་་་་་་་་
དོན་མི་སྣས་ད་དུང་རང་འགུལ་ངང་ཚོང་པར་ནང་དོན་་་་
ཟབ་ལ་སྤྱོད་གོ་ཆོད་པའི་བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་ཀྱི་་་་་

ཤེས་བྱ་དྲིལ་བསྒྲགས་ཧུར་ཐག་བྱེད་པ་དང་།ཁོང་ཚོར་་་་
བཟའ་བཅའ་འཚོང་སྐབས་ངེས་པར་དུ་བཅའ་ཁྲིམས་་་་་་་
དང་ཁྲིམས་སྲོལ་ལ་བརྩི་སྲུང་ནན་པོ་ཞུ་དགོས་པ་ལས་་་་་་་་
ལྷོད་གཡེང་སྤུ་ཙམ་ཡང་བྱེད་མི་རུང་བ་དང་།འཛད་་་་་་་་
སྤྱོད་པའི་བཟའ་བཏུང་བདེ་འཇགས་འགན་ལེན་བྱེད་་་་་་་
དགོས་པའི་དྲན་སྐུལ་བྱས་པ་རེད།
ད་ཐེངས་ཀྱི་དོན་སྙིང་གལ་ཆེན་ལྡན་པའི་བཟའ་་་་་་་་
བཅའི་བདེ་འཇགས་ལྟ་སྐུལ་ཞིབ་བཤེར་གྱི་བྱེད་སྒོ་བརྒྱུད།
གྲོང་ཚོའི་སྒེར་གཉེར་ཚོང་དུད་ཀྱི་བཟའ་བཅའི་བདེ་་་་་་་་་་
འཇགས་ཀྱི་བྱེད་པོའི་འགན་འཁྲིའི་འདུ་ཤེས་སྔར་བས་་་་་་
ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་པ་མ་ཟད།བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་ལས་
དོན་ཚད་ལྡན་ཅན་དང་།ལམ་ལུགས་ཅན།ཕུགས་ཕན་
ཅན་བཅས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཕེལ་རྒྱས་བརྟན་པོ་འགྲོ་བར་་་་་
སྐུལ་འདེད་ནུས་ལྡན་བཏང་ནས།མང་ཚོགས་ཀྱི་་་་་་་་་་་་་་
གཟུགས་གཞི་བདེ་ཐང་དང་ཚེ་སྲོག་བདེ་འཇགས་ཐད་་་་་་
འགོག་སྲུང་འཛིང་རགས་བརྟན་པོ་ཞིག་བསྐྲུན་ཏེ་གླིང་་་་་་
སྟོད་གྲོང་གསར་ལ་བདེ་འཇགས་དང་བློ་བདེ་བའི་བཟའ་
བཅའི་འཛད་སྤྱོད་ཁོར་ཡུག་ཅིག་བསྐྲུན་ཡོད།
（པད་ཆོས་ཀྱིས་བསྒྱུར།བསྟན་བློས་ཞུས）

འདི་ནི་ལས་དོན་མི་སྣས་བཟའ་བཅར་ཞིབ་བཤེར་ནན་ཏན་བྱེད་བཞིན་པ།

ཆུ་ཤུར་རྫོང་གླིང་སྟོད་གྲོང་གསར་དུ།

བཟའ་བཅའི་བདེ་འཇགས་ལ་ཞིབ་བཤེར་བྱས་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚེ་སྲོག་བདེ་ཐང་འགན་ལེན་བྱས་པ།